



GREEN ROUTES | BERLIN

*Learning about sustainable trends in European cities
and promoting sustainable solutions in urban areas*



Green Routes

Projekt Erasmus+ Akcja 2: Cooperation for Innovation Projekt nr. 2020-1-DE02-KA204-007652



Projekt został zrealizowany przy wsparciu finansowym Komisji Europejskiej w ramach programu Erasmus+. Ta publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko jej autorów i Komisja Europejska/Agencje Narodowe nie ponoszą odpowiedzialności za zamieszczoną w niej zawartość merytoryczną.

Spis treści

JAK KORZYSTAĆ Z PRZEWODNIKA GREEN ROUTES?	4
WPROWADZENIE DO GREEN ROUTES	5
BERLIN WYCIEZKA EDUKACYJNA GREEN ROUTES	7
STACJA JELBI PRZY SCHÖNHAUSER ALLEE	10
FARMA MIEJSKA DLA DZIECI PINKE PANKE	12
ELISABEET I HIMMELBEET	15
CENTRE FRANCAIS DE BERLIN I ROTE BEETE	18
NOCHMALL - CENTRUM HANDLOWE Z UŻYWANymi TOWARAMI	22

Jak korzystać z przewodnika Green Routes?

Przewodnik „GREEN ROUTES” jest dostępny w wersji papierowej i wirtualnej.

Do przewodnika dołączona jest bezpłatna aplikacja mobilna „GREEN ROUTES” do pobrania z

Virtual AR Tours <http://greenroutes.eu/>

Po pobraniu otwórz aplikację, wybierz z menu odpowiednie miasto i wykadruj zdjęcia z przewodnika „GREEN ROUTES”, aby uzyskać dostęp do dodatkowych treści multimedialnych.

Zapraszamy do pobrania darmowej aplikacji mobilnej i do zwiedzania miasta zielonym szlakiem razem z „Green Routes”.

Wprowadzenie do Green Routes

ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ MIAST

W czołówce najlepiej rozwiniętych regionów świata jest Europa, aż 16 z 20 najbardziej zrównoważonych miejsc wskazanych w globalnym rankingu to miasta europejskie.

W Europie zachodzi szereg pozytywnych zmian, ale wciąż mamy wiele do nadrobienia w dziedzinie rozwoju społeczno-gospodarczego. Niekoniecznie wyraża się to tylko w danych liczbowych. Równie ważna jest jakość życia Europejczyków. Realizacja celów zrównoważonego rozwoju jest dla UE czymś naturalnym. Jest to też kolejny etap w budowaniu lepszego miejsca do życia dla przyszłych pokoleń.

Zrównoważony rozwój definiuje się jako proces przemian, który zaspokaja potrzeby obecnego pokolenia przy jednoczesnym zabezpieczeniu szans rozwojowych dla przyszłych pokoleń. Można to osiągnąć dzięki zintegrowanym działaniom na rzecz rozwoju gospodarki, społeczeństwa i środowiska naturalnego. Rozwój gospodarczy i społeczny obecnego pokolenia nie powinien być realizowany kosztem zasobów nieodnawialnych i środowiska. Powinno to być również naszym zobowiązaniem wobec przyszłych pokoleń, które również mają prawo do dobrego życia.

Dlatego zrównoważony rozwój nie oznacza ochrony środowiska w tradycyjnym rozumieniu tego słowa. Chodzi przede wszystkim o rozwój, który jest jednak uwarunkowany przestrzenią ekologiczną i synergią aspektów gospodarczych, środowiskowych i społecznych. Ten rodzaj rozwoju musi być bezpieczny i korzystny dla człowieka, środowiska i gospodarki. Aspekt środowiskowy jest absolutnie kluczowy dla jakości naszego życia, jak również życia przyszłych pokoleń.

Idea rozwoju zrównoważonego, mająca na celu zaprojektowanie i wdrożenie warunków życia znacznie poprawiających jego jakość – nie tylko w wymiarze ekonomicznym – jest ściśle związana z alternatywnymi

stylami życia, które właśnie mają na celu uregulowanie relacji pomiędzy jednostką, społeczeństwem i środowiskiem. Style te nazywa się alternatywnymi ze względu na różnorodne kontestowanie współczesnych przejawów życia charakteryzujących się nadmierną konsumpcją, pośpiechem i odejściem od wszelkich form rozwoju duchowego.

Idea rozwoju zrównoważonego ma pozwolić człowiekowi na refleksje dotyczące jego kondycji, jakości życia i możliwości udoskonalenia go na poziomach, które tego wymagają (Kiełczewski, 2009).

Międzynarodowy projekt „Green Routes” promuje zrównoważone rozwiązania na obszarach miejskich.

Prezentujemy przykłady lokalnych działań społecznych, ekologicznych, kulturalnych, projekty administracji publicznej w tym rewitalizacyjne, które wpisują się w politykę zrównoważonego rozwoju miasta.

Przygotowaliśmy sześć wycieczek edukacyjnych po Krakowie, Berlinie, Belfaście, Volos, Potenzy i Izmirze.

Zapraszamy do pobrania darmowej aplikacji i do zwiedzania zielonym szlakiem razem z „Green Routes”.

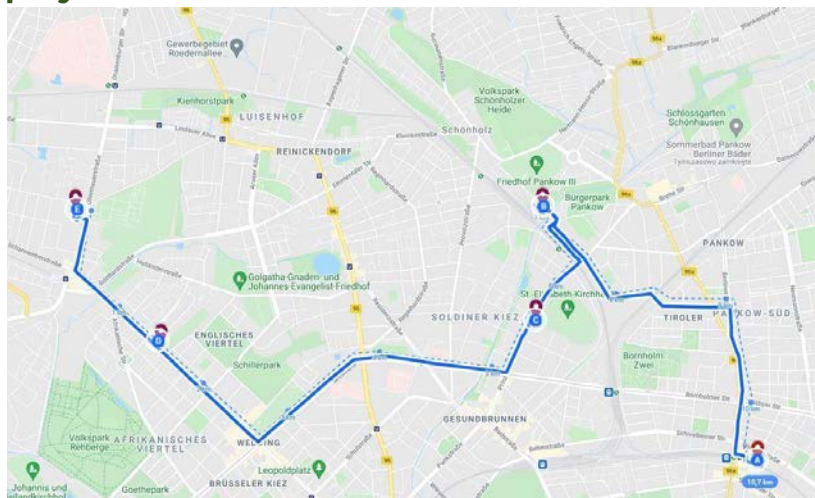
Virtual AR Tours <http://greenroutes.eu/>

Ta wycieczka edukacyjna została opracowana przez
Comparative Research Network e. V.

Zapraszamy na wycieczkę!

Berlin wycieczka edukacyjna Green Routes

Rowerem 11,1 km, transportem publicznym 3 h - 5 przystanków



Berlin od kilku lat jest tygłem kreatywnych pomysłów, rozwiązań i biznesu. Coraz więcej berlińczyków wybiera inny sposób życia, bardziej zrównoważony i bardziej związany z naturą, w tym odświeżone stare metody (takie jak konsumpcja z drugiej ręki lub transport publiczny zamiast samochodów) lub nowe innowacyjne pomysły (takie jak sharing economy).

Na potrzeby wycieczki edukacyjnej Green Routes wybrano 5 przystanków, aby pokazać różne aspekty innowacji dostępne dla każdego mieszkańca Berlina lub turysty. Zielony Szlak „Green Routes” Berlina powstał w 2021 i 2022 roku jako inspiracja do bardziej ekologicznego, przyjaznego, świadomego i zrównoważonego życia w mieście.

Zielony Szlak znajduje się w północnym Berlinie. w 4 różnych dzielnicach: Prenzlauer Berg, Pankow, Wedding i Reinickendorf. Zaczyna się na wschodzie, a kończy na

zachodzie. Na trasę można pokonać komunikacją miejską i zajmuje to około 3 godzin, lub dojechać do 5 przystanków rowerem w ciągu 1,5 godziny.

Odwiedzając 5 wybranych miejsc można dowiedzieć się na temat innowacji w dziedzinie zrównoważonego rozwoju. Mamy nadzieję pokazać mieszkańcom jak można żyć w zgodzie z zasadami zrównoważonego rozwoju w tak dużym mieście jak Berlin i co można zrobić, aby osiągnąć kilka celów zrównoważonego rozwoju.

Ponieważ każde działanie liczy się, aby uratować naszą planetę!



Stacja Jelbi przy Schönhauser Allee

Stacja Jelbi przy Schönhauser Allee

BVG (Berlińskie Przedsiębiorstwo Transportu Publicznego)

ADRES: Greifenhagener Str. 20, 10437 Berlin



Jest to stacja , węzeł komunikacyjny, z aplikacją stworzona przez berlińskie przedsiębiorstwo transportu publicznego (BVG), gdzie połączono różne usługi transportu publicznego (S-bahn, metro) i współdzielenia (samochód, rower, skuter). Jest to miejsce, gdzie można wypożyczyć, zwrócić sprzęt i naładować baterie. Jest to również przystanek dla taksówek i transferów na żądanie.

Celem stworzenia tej stacji było zebranie wszystkich możliwych usług transportowych w jednym miejscu aby ograniczyć prywatny transport i wspomóc mobilność współdzieloną. Pomaga w tym aplikacja. Taki system transportu łączy mobilności zrównoważone, bardziej ekologiczne z transportem publicznym.

W przyszłości możliwe będzie uzyskanie budżetu na mobilność dla firm i dzielnic mieszkaniowych. Planuje się budowę 20 takich miejsc w Berlinie. Dzięki Jelbi, Berlin czyni dalsze postępy w transformacji mobilności, realizacji celów środowiskowych i klimatycznych. Promuje mikromobilność i tworzy ramy regulacyjne, oferuje większą mobilność dla pracowników, klientów i najemców.

<https://www.jelbi.de/en/mobility-partners>



Farma miejska dla dzieci Pinke Panke

Farma miejska dla dzieci Pinke Panke

ADRES: Am Bürgerpark 15-18, 13156 Berlin



Gospodarstwo dziecięce Pinke-Panke jest otwartym, nadzorowanym pedagogicznie placem zabaw dla dzieci w wieku szkolnym od 7 do 14 lat. Gospodarstwo Pinke Panke istnieje od maja 1991 roku. Zaczęło się od prowizorycznych wagonów budowlanych. Teraz powstają tu nieliczne, tradycyjne budynki drewniano-gliniane z zachowaniem zasad ekologii. Ośrodek ten jest otwarty dla dzieci, młodzieży i dorosłych i jest to teren zielony w wielkim mieście.

To miejsce przygód i zabaw, spotkań i wspólnych projektów. Gospodarstwo jest projektowane przez same dzieci zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami. Gospodarstwo dziecięce rozszerza ramy socjalizacji nastolatków obok szkoły i rodziny, wspiera ogólny rozwój osobowości, oferuje szeroki wachlarz działań doświadczalnych, jest miejscem spotkań społecznych i integracji. Dobrowolność, zmienność, różnorodność i otwartość charakteryzują pracę w gospodarstwie dziecięcym.

Farma dziecięca Pinke-Panke przenosi klimat, atrakcje i możliwości zabawy z obszarów wiejskich bezpośrednio do wielkiego miasta. W tym kontekście szczególnie ważne jest wspieranie potencjału fizycznego, umysłowego i społecznego dzieci. Opieka nad zwierzętami i obserwacja przyrody pozwalają dzieciom rozpoznać naturalne cykle i współzależności.

Kreatywność oraz przekazywanie wiedzy i umiejętności są wspierane w formie zabawy poprzez wypróbowywanie starych technik rękodzielniczych. W ten sposób dzieci

rozwijają "radość z działania" i pewność siebie. Ponadto farma dziecięca Pinke-Panke wspiera zdolności motoryczne dzieci i wyostża ich percepcję zmysłową.

<http://www.kinderbauernhof-pinke-panke.de>



ElisaBeet i himmelbeet

ElisaBeet i himmelbeet

ADRES: Wollankstraße 66, 13359 Berlin



Wykorzystanie ogromnych powierzchni cmentarnych jest wyzwaniem dla berlińskich cmentarzy. Ze względu na większą liczbę pochówków urnowych i mniejszą liczbę tradycyjnych pochówków ogółem. St. Elisabeth Churchyard II jest częścią programu BENE i jest finansowany przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz Kraj Związkowy Berlin. "Himmelbeet" otrzymał zlecenie od Protestantckiego Stowarzyszenia Cmentarnego Berlin Stadtmittle (EVFBS) na realizację innowacyjnego projektu ogrodniczego, ekologicznego, społecznego i kulturalnego. Ze względu na swoje wieloletnie doświadczenie z ogrodem społecznym "Himmelbeet" ma zapewnić profesjonalne i edukacyjne wsparcie dla rozwoju, utrzymania i stabilizacji terenu.

Oprócz ogrodu warzywnego na 2,5 hektarowej otwartej przestrzeni powstaje teren rekreacyjny. Ogrody warzywne organizowane są według modelu rolnictwa solidarnościowego. Zaczęło się na obszarze około 1000 metrów kwadratowych, w lokalizacji w , której niegdyś był kompost. Nigdy nie był on tu zakopywany.

Wraz z sąsiedztwem i innymi organizacjami społecznymi w okolicy, ElisaBeet został otwarty w lipcu 2020 roku jako międzykulturowy ogród i miejsce spotkań z silnym naciskiem na edukację ekologiczną i zrównoważoną produkcję żywności. Oprócz prawie 500 metrów kwadratowych powierzchni upraw, projekt ma również około 1,5 hektara,

które jest wykorzystywane jako teren rekreacyjny i wypoczynkowy dla społeczności. Duża otwarta przestrzeń i szerokie łąki ze starymi drzewami oferują wiele miejsca dla różnych działań i zastosowań, aby przekształcić otwartą przestrzeń w Soldiner Kiez. W centrum uwagi znajdują się tematy integracji, wymiany międzykulturowej i międzypokoleniowej. Pierwsze instytucje takie jak przedszkola i szkoły biora udział w organizowanych tu działaniach edukacyjnych.

<https://himmelbeet.de/projekt/elisabeet>



Centre Francais de Berlin und Rote Beete

Centre Francais de Berlin i Rote Beete

ADRES: Müllerstrasse 74, 13349 Berlin



Center Français de Berlin (CFB) jest organizacją non-profit, której misją jest przyczynianie się do międzynarodowego porozumienia dla młodzieży, edukacji i kultury zgodnie z ideą europejską. Główną działalnością Centrum jest wymiana międzynarodowa (dla młodzieży i profesjonalistów), wymiana Paryż - Berlin, utrzymanie sieci "Diversity and Participation", koordynacja indywidualnego programu wymiany studentów Voltaire, organizacja wysokiej jakości programu kulturalnego i artystycznego przez Biuro Kultury. CFB wspiera również międzykulturową sieć pomiędzy sąsiadami w "Kiez" poprzez różne działania i wydarzenia organizowane w ogrodzie wspólnotowym Rote Beete oraz udostępnia pomieszczenia na projekty społeczno-kulturalne w interesie publicznym i na szkolenia młodzieży.

Ogród społeczny jest projektem zbiorowym, który umożliwia CFB i jego sąsiedztwu, jak również różnym organizacjom pozarządowym i mieszkańcom Berlina, zbliżenie się do siebie, komunikację i dzielenie wartości ekologicznych. Oprócz wspólnych interesów związanych z ochroną środowiska i ponownym zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, ten ogród społeczny ma również zapewnić wspólną płaszczyznę dla ludzi w każdym wieku i o każdym pochodzeniu etnicznym, aby podzielić się swoją wiedzą, pasją, zachęcając i rozwijając silniejsze poczucie wspólnoty poprzez współpracę i wymianę międzykulturową. W osiągnięciu tych celów bardzo

pomocne jest ogrodnictwo i jego uniwersalny wymiar, nie ma ograniczeń co do tego, kto może być zaangażowany w działania w ogrodzie.

Społeczność działa na pewnych zasadach: zaangażowanie, współpraca i samodzielne zarządzanie. Ogród ma być ogrodem społecznym. Dlatego wolontariusze wspólnie decydują, co posadzić i jak utrzymać przestrzeń. Wspólne podejmowanie decyzji i demokracja bezpośrednia są najważniejsze, zadania ogrodnicze i zbiory są równo rozdzielone pomiędzy członków społeczności.

Ostatecznym celem jest stworzenie synergii pomiędzy CFB, miastem i dzielnicą. Członkowie ogrodu społecznego spotykają się regularnie, aby podejmować decyzje dotyczące ogrodu oraz wykonywać wspólne działania (powiększanie i przekształcanie ogrodu, jego animacja, czy po prostu wspólne spędzanie czasu).

Ponieważ cały ogród jest zarządzany wspólnotowo, działki są "prywatyzowane" tylko w przypadku milczącej umowy między ogrodnikiem a resztą grupy.

Jednym z celów CFB jest współpraca ze społecznością i wspieranie kultury partycypacji, przynależności i różnorodności kulturowej. Dużą wagę przywiązuje się do zrównoważonego rozwoju i bioróżnorodności. To dla tego powstały tu ule na dachu budynku. W 2015 roku CFB zainstalowała na dachu budynku dwanaście uli w ramach miejskiego projektu pszczelarskiego, którego celem jest ochrona pszczół, promowanie miejskiej bioróżnorodności i lokalnej produkcji żywności.

Od sierpnia 2019 roku CFB służy jako punkt zbiórki SOLAWI Spörgelhof czyli Rolnictwo wspierane przez społeczność. Ta kooperatywa umożliwia swoim członkom - głównie mieszkańcom dzielnicy - zakup ekologicznie uprawianych owoców i warzyw, które hodzi się lokalnie. Jednocześnie mieszkańcy są uwrażliwiani na solidarną, lokalną, regionalną, ekologiczną i sezonową alternatywę konsumpcyjną. Członkowie społeczności są nie tylko klientami, ale także

pomagają w prowadzeniu punktu. To również tworzy relację między rolnikami a klientami, którzy dowiadują się, jak hodowane są ich warzywa i poznają szczegóły pracy na farmie.

<https://centre-francais.de/de/news-gemeinschaftsgarten-rote-beete>



NochMal - Everything beside new!

NochMall - centrum handlowe z używanymi towarami

ADRES: Auguste-Viktoria-Allee 99, 13403 Berlin



Berlińskie Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania (Berliner Stadtreinigung - BSR) otworzyło we wrześniu 2020 roku na północy Berlina centrum handlowe NochMall (OnceAgain) z używanymi towarami. Jesteśmy przyzwyczajeni do sklepów typu secondhand, które są ciemne, przepełnione i nie pachną najlepiej. To miejsce jest inne. Asortyment NochMall obejmuje obecnie około 15.000 artykułów w dziesięciu grupach towarowych, takich jak np. meble, odzież, urządzenia elektryczne, artykuły gospodarstwa domowego, zabawki, książki i wiele innych na 2.500 metrach kwadratowych. NochMall jest w stu procentach spółką zależną od BSR i zatrudnia prawie 20 osób. Model biznesowy NochMall nie jest nastawiony na zysk. Ma on służyć jedynie pokryciu kosztów prowadzenia domu towarowego. Wielu rzeczy nie trzeba beztrząsco wyrzucać, ale można je wielokrotnie wykorzystać. Sprzedawane są dobrze zachowane przedmioty, które w ten sposób otrzymują drugie życie. Pod hasłem "Wykorzystaj ponownie zamiast wyrzucać" BSR przyczynia się w ten sposób do "Zero-Waste-City". Oferowane tam rzeczy używane są obecnie zbierane na placach recyklingowych Hegauer Weg i Lengeder Straße lub oddawane przez mieszkańców bezpośrednio w NochMall. Oprócz sprzedaży towarów NochMall chce pełnić rolę centrum ekonomii o obiegu zamkniętym dla Berlina. Planuje się różne kursy i szkolenia, kawiarnię i miejsce wypoczynku gdzie każdy klient może usiąść, poczytać i zrelaksować się.

NochMall daje rzeczom drugie życie, co przyczynia się do ochrony zasobów i redukcji odpadów. NochMall rozszerza ofertę w sposób zrównoważony i powinno stać się miejscem, gdzie plazmuje się i poszukuje nowej formy na zrównoważone zachowania konsumenckie. Ta inicjatywa ponownego wykorzystania i model miasta o niskiej ilości odpadów stają się bardzo konkretnym i przyjaznym dla środowiska doświadczeniem zakupowym. Wspiera konkretne wybory przyjazne dla środowiska.

NochMall stało się miejscem, które wspiera konsumenckie wybory przyjazne dla środowiska. To nie tylko nowy second-hand department shop, ale innowacyjna platforma dla ponownego wykorzystania zasobów i zrównoważonego rozwoju.

<https://www.nochmall.de>

Kontakt

COMPARATIVE RESEARCH NETWORK:

Comparative Research Network e. V

Belziger Str. 60
D-10823 Berlin

Ph.: +49 1717791386

Mail.: central@comparative-research.net

<https://crnonline.de>



Green Routes

*Learning about sustainable trends in European cities and
promoting sustainable solutions in urban areas*

KA204 - Strategic Partnerships for adult education

2020-1-DE02-KA204-007652



<http://greenroutes.eu>